

Samenvatting vrijwilligersregelingen NOLB

Vastgesteld door het NOLB bestuur op 24 april 2024

Binnen de NOLB bestaan diverse regelingen die ook betrekking hebben op de vrijwilligers van de NOLB. In dit document worden die regelingen samengevat en per onderwerp wordt, waar van toepassing, verwezen naar de vastgestelde regeling. Regelgeving is te vinden op de website van de NOLB, www.nolb.nl, onder 'reglementen'.

1. De vrijwilligers binnen de NOLB

1.1. Definitie

Een vrijwilliger is iemand die uit vrije wil werkzaamheden verricht, buiten een vast dienstverband. In het algemeen zijn deze werkzaamheden onbetaald.

De belastingdienst hanteert voor de loonbelasting een aantal kwantitatieve criteria om nader te beoordelen of iemand al dan niet een vrijwilliger is (zie ook onder 2.1. Vrijwilligersvergoeding).

Daarbij moet specifiek voor de NOLB aan de volgende voorwaarden worden voldaan:

- De persoon verricht werkzaamheden voor de NOLB of één van haar leden (de verenigingen), maar is daar niet in dienst.
- De vrijwilligersvergoeding is zo laag is dat deze niet in verhouding staat tot de omvang en het tijdsbeslag van het werk.

1.2. Lidmaatschap NOLB en verenigingen

Personen die vrijwilligerswerk verrichten voor de NOLB dienen lid te zijn van één van de aangesloten verenigingen en zijn daarmee als buitengewoon lid van de NOLB onderworpen aan de statuten, het huishoudelijk reglement en aanverwante regelgeving van de NOLB. Het is beleidsmatig niet toegestaan dat een persoon vrijwilligerswerk verricht voor de NOLB zonder lid te zijn bij één van haar leden. Voor officials (coaches en begeleiders) bij IOF-wedstrijden is deze verplichting vastgelegd in het bestuursbesluit van 10 januari 2024 'Verplichte VOG en voorwaarden team officials'. Op termijn is het gewenst deze vanzelfsprekende verplichting ook expliciet vast te leggen in het huishoudelijk reglement. In het vervolg worden deze personen aangeduid als 'NOLB-vrijwilligers'.

Verenigingen zijn autonoom in de richtlijnen die zij vaststellen voor vrijwilligers die uitsluitend werkzaamheden voor de vereniging uitvoeren en niet voor de NOLB. In het vervolg worden deze personen aangeduid als 'verenigingsvrijwilligers'. Vrijwilligers die uitsluitend werkzaamheden uitvoeren voor de verenigingen van de NOLB, waaronder begrepen het organiseren van (nationale) wedstrijden, worden niet aangemerkt als NOLB-vrijwilliger.

Het transporteren van deelnemers van en naar een NOLB-evenement of IOF wedstrijd wordt in principe niet aangemerkt als vrijwilligerswerk voor de NOLB of haar leden.

1.3. De vrijwilligers binnen de NOLB

De NOLB kent de volgende NOLB-vrijwilligers:

- het bestuur;
- de leden van bestuurscommissies;
- de leden van av commissies;
- de leden van de atletenvertegenwoordiging;
- de coaches en begeleiders op IOF wedstrijden, de Interland en NOLB-evenementen zoals jeugd- en trainingskampen;
- de controleurs en juryleden die worden aangewezen door de wedstrijdcommissie voor nationale wedstrijden,
- Nederlandse afgevaardigden in bestuur en commissies van de IOF.

2. Wet- en regelgeving

2.1. Vrijwilligersvergoeding en onkosten

De belastingdienst hanteert maximale bedragen om te beoordelen of daadwerkelijk sprake is van een vrijwilligersvergoeding. Naast de randvoorwaarden genoemd onder 1.1., hanteert ze daarbij verder als criterium dat de werkzaamheden die de vrijwilliger verricht niet dezelfde werkzaamheden mogen zijn die die persoon ook beroepsmatig verricht. Als voorbeeld: een sportleraar die als NOLB-coach een vrijwilligersvergoeding ontvangt, moet die vergoeding meenemen als inkomen. Dit betekent niet dat een sportleraar niet ook als NOLB-vrijwilliger coach kan zijn, maar uitsluitend dat een eventueel ontvangen vrijwilligersvergoeding in dat geval niet vrijgesteld is van loonbelasting.

Alle NOLB-vrijwilligers verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd en ontvangen geen vrijwilligersvergoeding.

De NOLB-vrijwilligers hebben binnen Nederland recht op een onkostenvergoeding van de reiskosten. De reiskostenvergoeding wordt jaarlijks vastgesteld binnen de bondsbegroting. Voor 2024 bedraagt de vergoeding €0,25/km. NOLB-vrijwilligers kunnen voor het overige (kleine) onkosten declareren, zoals bijvoorbeeld enveloppen en postzegels. Declaratie van andere onkosten dient afgestemd te worden met de penningmeester.

Specifiek voor coaches en begeleiders op buitenlandse wedstrijden wordt ernaar gestreefd om in de toekomst een (gedeeltelijke) onkostenvergoeding mogelijk te maken van de accreditatiekosten, de huisvestingskosten en de (buitenlandse) reiskosten. Deze vergoedingen zullen in lijn zijn met de vergoedingen voor Nederlandse atleten die deelnemen aan deze wedstrijden. E.e.a. zal geregeld worden in een nog op te stellen document.

2.2. De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

De richtlijnen uit de AVG zijn vastgelegd in het privacy-artikel in het huishoudelijk reglement van de NOLB. NOLB-vrijwilligers zijn tevens buitengewoon lid van de NOLB en de voorschriften uit het artikel zijn daarmee integraal van toepassing op de NOLB-vrijwilligers.

2.3. ARBO-wet

De arbeidsomstandighedenwet is van toepassing. Er zijn geen specifieke regels met betrekking tot ARBO opgenomen in de reglementen van de NOLB.

2.4. Arbeidstijdenwet

De arbeidstijdenwet is het wettelijk kader voor arbeids- en rusttijden en heeft als doel de veiligheid, gezondheid en het welzijn van de werknemer te waarborgen. De arbeidstijdenwet geldt niet voor vrijwilligers. Toch is het raadzaam om bij vrijwilligers wel te letten op de verhouding arbeidstijd / rusttijd. Er zijn geen specifieke regels met betrekking tot de arbeidstijdenwet opgenomen in de reglementen van de NOLB.

2.5. WBTR

De Wet bestuur en toezicht rechtspersonen voorziet in maatregelen om de kwaliteit van bestuur en toezicht bij verenigingen en stichtingen te verbeteren. De statuten van de NOLB voldoen aan de richtlijnen uit deze wet en zijn daarop getoetst door de notaris.

2.6. Verzekeringen vrijwilligers

De NOLB heeft voor al haar leden en buitengewone leden een WA-verzekering afgesloten voor de activiteit: "Beoefenen en bevorderen van de oriënteringssport door o.a. het (doen) organiseren van oriënteringsevenementen (in wedstrijd of recreatieve vorm), het (doen) verzorgen van opleidingen, het (doen) geven van voorlichting, e.d."

Een ongevallenverzekering, bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering of doorlopende zakenreisverzekering zijn niet afgesloten.

2.7. Risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E)

Vrijwilligers hebben net als werknemers in loondienst recht op veilige en gezonde werkomstandigheden. Dat betekent dat vrijwilligers evengoed als werknemers in loondienst beschermd dienen te worden. De organisatie van de NOLB bestaat volledig uit vrijwilligers en heeft geen werknemers in loondienst. De NOLB heeft derhalve geen verplichting om een RI&E te hebben, maar maatregelen om de gevaren te beperken, zoals van werkdruk, agressie en fysieke belasting, dienen mogelijk getroffen te worden.

Op <https://www.rie.nl/instrumenten/sportrie> is door de NOLB een sport RI&E uitgevoerd als nulmeting. Een plan van aanpak is nog niet opgesteld, maar dit lijkt op basis van de geconstateerde risico's voor NOLB-vrijwilligers in de nulmeting niet de hoogste prioriteit te hebben. Uit de nulmeting kan het volgende geconcludeerd worden: NOLB-vrijwilligers lopen geen bijzondere risico's. De NOLB bezit of huurt geen gebouwen, sportaccommodaties of terreinen. Regelgeving met betrekking tot de bovengenoemde gevaren is up to date, maar voorlichting hierover is nog niet aan de orde.

De NOLB-vrijwilligers verrichten hun werkzaamheden grotendeels vanuit huis. Incidenteel is reizen noodzakelijk, voornamelijk naar vergaderingen. NOLB-vrijwilligers gebruiken daarvoor hun privé vervoer of het openbaar vervoer. Coaches, begeleiders en controleurs verrichten hun werkzaamheden wel buitenshuis en in het buitenland. Speciale aandacht voor hun arbeidsrisico's kan gewenst zijn.

Oriëntering evenementen / wedstrijden gaan zonder meer gepaard met significante risico's. Deze evenementen worden volledig georganiseerd door en onder verantwoordelijkheid van de lid-verenigingen van de NOLB. Voor verenigingsvrijwilligers (en wedstrijddeelnemers) is een plan van aanpak van de risico's daarmee gewenst. De verenigingen hanteren elk een eigen draaiboek waarbij risico's worden geadresseerd, maar een uniforme aanpak ontbreekt nog. Het lijkt gewenst de structurele risicobenadering van de sport RI&E te gebruiken om de draaiboeken waar nodig te verbeteren en de risico's voor verenigingsvrijwilligers (en wedstrijddeelnemers) bij wedstrijden te minimaliseren. De NOLB meent dat hier een coördinerende taak ligt vanuit de sportbond.

3. Code goed sportbestuur

3.1. Gedragscodes

Gedragscodes voor bestuursleden, commissieleden, trainers, coaches, begeleiders, wedstrijdorganisatoren, juryleden en officials zijn vastgelegd in het bestuursbesluit van 26 maart 2024 'Gedragscodes NOLB'.

3.2. Integriteit

Integriteit gaat over het handelen (het doen of nalaten) in overeenstemming met de geldende waarden en normen. Integriteit in de sport gaat over het bevorderen van de waarden van de sport: open, eerlijk, veilig, inclusief en betrouwbaar. En daarmee het tegengaan van integriteitsschendingen in de sport zoals corruptie, fraude, grensoverschrijdend gedrag, (seksuele) intimidatie, doping, matchfixing en criminele inmenging.

In het bestuursbesluit van 10 januari 2024 'Verplichte VOG en voorwaarden team officials' is vastgelegd dat een VOG verplicht is voor bestuursleden, team officials, de vertrouwenscontactpersoon, de wedstrijdcommissie, de jeugdcommissie en de werkgroep trainingen.

De NOLB heeft een Klachtenregeling.

Binnen de NOLB zijn vrijwilligers werkzaam die bepaalde functies uitoefenen. Het kan echter zijn, dat verschillende functies vanuit integriteitsoogpunt onverenigbaar zijn. In het bestuursbesluit van 10 januari 2024 'Onverenigbaarheden (vrijwilligers-)functies binnen de NOLB' zijn de onverenigbaarheden vastgelegd.

3.3. Diversiteit en inclusie

Diversiteit en inclusie geven ruimte aan vrijwilligers om zichzelf te zijn. Iedereen hoort erbij en wordt gelijk behandeld. Het bestuur heeft op 26 maart 2024 een 'Notitie diversiteit in relatie tot NOLB kader' vastgesteld.

3.4. Zittingsduur

De NOLB is blij als vrijwilligers zitting nemen in het bestuur en/of commissies. Hier is echter in het kader van de Code Goed Sportbestuur een termijn aan gebonden. NOLB-vrijwilligers worden benoemd (en ontslagen) door het bestuur of door de av.

NOLB-vrijwilligers worden in het algemeen voor een termijn van drie jaar benoemd. NOLB-vrijwilligers kunnen hierna voor dezelfde termijn herbenoemd worden. Voor bestuursleden geldt hierbij conform de statuten een maximale aanéengesloten zittingsduur van 9 jaar en een 'levenslange' (al dan niet aanéengesloten) maximale zittingsduur van 12 jaar. Voor de overige NOLB-vrijwilligers geldt deze beperking niet.

Voor evenement gebonden NOLB-vrijwilligers geldt dat de benoeming tot NOLB-vrijwilliger automatisch vervalt na beëindiging van hun werkzaamheden gerelateerd aan het betreffende evenement. Dit betreft:

- de coaches en begeleiders op IOF wedstrijden, de Interland en NOLB-evenementen, zoals jeugd- en trainingskampen en
- de controleurs en juryleden die worden aangewezen door de wedstrijdcommissie voor nationale wedstrijden.

4. Vrijwilligersovereenkomst

Omdat NOLB-vrijwilligers uitsluitend buitengewone leden van de bond mogen zijn en zij daarnaast geen vergoeding ontvangen, is er binnen de NOLB geen noodzaak om te werken met vrijwilligersovereenkomsten.